

Cova de les Encantades

Cabrera de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: A la part alta del vessant de migdia del Montcabrer
Alçada: 217

Coordenades:

Latitud: 41.52353
Longitud: 2.38669
UTM Est (X): 448830
UTM Nord (Y): 4597058

Classificació

Número de fitxa 08029 - 83
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Prehistòric Antic Ibèric
Segle divers
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Acció de furtius i vandalisme ocasional
Protecció Legal
Observacions protecció: POUM-84
Número inventari CCAA 873
Generalitat i altres inventaris
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08029A011000560000XY
Autoria de la fitxa Marc Guàrdia i Llorens
Data de registre de la fitxa: dl., 15/08/2016 - 02:00

Descripció

Jaciment emblemàtic pel que fa als llocs de culte en la cultura ibèrica. La cova de les Encantades del Montcabrer es pot inscriure entre les anomenades cova-santuari ibèriques, tant per les seves característiques; una cova que, simbòlicament, és en moltes religions de caràcter fecundant, com per la seva ubicació; a la muntanya com centre del món, i pels materials ofrenats; bàsicament petits vasets, tots ells trencats que no es troben gaire allunyats de la cova. És remarcable la possible presència de favissae, o fosses rituals davant la cova. Atenent-se als materials, el moment àlgid de culte comprendria la segona meitat del segle II aC. i la primera meitat del segle següent, mentre que s'observa una progressiva davallada cap el canvi d'Era, essent factibles accions d'ofrena més o menys aïllades a posteriori.

La notícia més antiga la devem a Marià Ribas arrel de la troballa d'una sèrie de destrals, trossos de sílex, puntes de sagetes i fragments ceràmics grollers sense decoració.

L'acció dels furtius ha esta constant i l'any 1981 es recolliren gran quantitat de materials arqueològics al davant de l'esmentada cavitat, escampats en una àrea relativament reduïda. Posteriorment, després de recuperar gran part d'aquests materials, un estudi efectuat per R. Coll va permetre dividir-lo en 2 grups: en primer lloc, d'època prehistòrica hi havia una petita mostra de ceràmica de l'edat del bronze; en destacaven les vores de grans vasos pithoi lleugerament exvasades de superfícies llises o espatulades, fragments de tasses carenades amb la superfície polida, fragments ceràmics amb decoració de cordons aplicats, incisos i alguns pseudo-acanalats, un fragment de ganivet de quars i diverses ascles en quars i sílex. D'època iberoromana es recuperaren més de 30.000 fragments de vasos en total; hi havien ceràmiques campanianes de vernís negre A i B, terra sigil·lada itàlica, àmfores púniques, ceràmica de parets fines i comunes itàliques i ibèriques. Cal remarcar la presència de dos terracotes que representaven la deesa Dèmeter.

El 1993 s'efectuà una intervenció arqueològica davant la cova basada en una prospecció superficial i l'excavació de diverses cales al vessant de la muntanya. Fruit de l'excavació es recolliren més materials ceràmics i es constatà la continuada agressió que havia patit el jaciment per l'actuació de furtius.

Bibliografia

COLL I MONTEAGUDO, R. ; CAZORLA CARRERA, F. ; BAYÉS I COLOMER, F.. "Una cova-santuari ibèrica en el Maresme : la Cova de les Encantades de Montcabrer (Cabrera de Mar). Consideracions preliminars.". A: Sessió d'Estudis Mataronins. Mataró: Museu Arxiu de Santa Maria, 1992. (Sessió d'Estudis Mataronins; IX). Patronat Municipal de Cultura.

COLL, R. ; CAZORLA, F.; BAYÉS, F.. "EL santuari ibèric de la Cova de les Encantades del Montcabrer (Cabrera de Mar, El Maresme). Estudi preliminar". A: Laietània. Mataró: Museu Comarcal del Maresme, 1994. (Laietània; 9).

RIBAS, M.. El poblament d'Ilduro. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1952. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 12).